

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 369/2024-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tdo/18/2024 z 26. marca 2024 takto

rozhodol:

- Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
- Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručanou ústavnému súdu 21. júna 2024 bez zastúpenia advokátom, o ktorého ustanovenie žiada, domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením o jeho dovolaní v trestnom konaní.

II.

2. Sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu, ktorý zamietol jeho odvolanie, uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d), ods. 2 písm. a), c) a d) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že od leta 2018 do decembra 2019 si zadovožoval pervitín, ktorý u seba prechovával a neoprávnene ho predával alebo poskytoval v rôznych množstvách a na rôznych miestach v Zlatých Moravciach štyrom konkrétnym osobám, z ktorých boli tri mladistvé, hoci skorším rozsudkom z roku 2009 už bol odsúdený za obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku odôvodnil tým, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, keďže napriek jeho návrhu nebol vypočutý svedok. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku odôvodnil nesprávnym právnym posúdením, keďže skutková veta rozsudku okresného súdu neobsahovala individualizáciu jednotlivých

čiasťkových distribúcií drogy ako pokračovacieho trestného činu tak, aby každý jeden takýto čiasťkový útok nebol zameniteľný s iným čiasťkovým útokom.

4. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením najvyšší súd dovolanie sťažovateľ odmietol. Vychádzal z toho, že pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nemožno podradiť prípady, keď súdy odmietli vykonať navrhnutý dôkaz, a posúdil, či do úvahy neprichádza zásadné porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. K tomu však uviedol, že sťažovateľ výsluch svedka nenavrhol, keď na hlavnom pojednávaní uviedol, že návrhy na doplnenie dokazovania nemá. Návrh na vypočutie tohto svedka obhajca sťažovateľa navrhol na verejnom zasadnutí krajského súdu, keď ho žiadal vypočuť v prípade zrušenia rozsudku okresného súdu. Z toho najvyšší súd vyvodil, že sťažovateľ výsluch tohto svedka pred rozhodnutím krajského súdu nenavrhol, čo vylučuje zásadné porušenie práva sťažovateľa na obhajobu. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd zvýraznil, že podstatou je námietka neúplnosti skutkovej vety rozsudku za trestný čin spáchaný na viacerých osobách, pričom v skutkovej vete mal byť individualizovaný každý jednotlivý čiasťkový útok. K tomu najvyšší súd uviedol, že argumentácia vychádza z nesprávnej premisy o tom, že šlo o pokračovací trestný čin. Tak to však nie je, keďže skutková podstata trestného činu podľa § 172 Trestného zákona je naplnená konaním páchatel'a, ktorý v určitej dobe a na určitom mieste predával drogy viacerým osobám, a preto nejde o čiasťkové skutky pokračujúceho trestného činu a skutková veta spĺňa nevyhnutné náležitosti podľa § 163 ods. 3 Trestného poriadku, keď opisuje trestný čin nielen uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania tak, že tento skutok nie je zameniteľný.

III.

5. Sťažovateľ z § 138 písm. j) Trestného zákona vyvodzuje, že osoby, ktorým mal distribuovať drogy, nie sú poškodení alebo boli podozriví, a preto im mala byť poskytnutá právna pomoc podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1919 z 26. októbra 2016. Keďže to tak nebolo, ich výpovede pred súdom boli v rozpore so zákazom donucovania k sebaobviňovaniu, a preto bol odsúdený na základe nezákonných dôkazov. Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd sa k tomu nevyjadril a rovnako tak urobil najvyšší súd, keď vychádzal z toho, že dôvodom dovolania nemôže byť nesprávnosť skutkových zistení. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 15. 3. 2022 vo veci Bjarki H. Diego proti Islandu o sťažnosti č. 30965/17.

6. Podľa sťažovateľa skutková veta odsudzujúceho rozsudku nemá náležitosti podľa § 163 ods. 3 Trestného poriadku, keďže skutok je opísaný všeobecne a nie je zrejmé, kedy, kde, za čo a v akom množstve distribuoval. Akcentuje, že u neho nebola zaistená žiadna droga. Okrem toho bola porušená zásada nie dvakrát za to isté, keďže bolo zohľadnené, že už bol odsúdený za drogový trestný čin. Sťažovateľ napokon namieta, že mu bol uložený neprimeraný trest, a poukazuje na odlišné stanovisko sudcu ústavného súdu k nálezu sp. zn. III. ÚS 412/2020 a uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 9/2023, ktorým bol na ďalšie konanie prijatý návrh všeobecného súdu na vyslovenie nesúladu trestnej sadzby uvedenej v § 172 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022.

IV.

7. Nemožno dospieť k záveru o porušení ústavných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným uznesením najvyššieho súdu. Ústavná sťažnosť je preto zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

8. Z hľadiska ústavného treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najústálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie zákonných ustanovení musia v celom rozsahu rešpektovať základné právo v čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

9. Čo sa týka námietky sťažovateľa o tom, že bol odsúdený na základe nezákonných výpovedí svedkov, treba uviesť, že túto námietku sťažovateľ vôbec nepoužil v dovolaní proti uzneseniu krajského súdu, a preto sa ňou najvyšší súd v ústavnej sťažnosťou namietanom uznesení ani nezaoberal. Nemožno súhlasiť s tvrdením sťažovateľa, že najvyšší súd vychádzal z toho, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Toto hodnotenie najvyšší súd nevyslovil v súvislosti s námietkou sťažovateľa o nezákonných dôkazoch, ale v súvislosti s jeho kritikou neurčitosti opisu jeho konania v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku. Sťažovateľ nielen formálne, ale ani obsahovo v dovolaní nenamietal, že by k jeho odsúdeniu došlo na základe nezákonných dôkazov, a preto z toho, že sa najvyšší súd touto otázkou nezaoberal, nemožno vyvodiť to, že k jeho dovolaniu pristupoval formalisticky.

10. Sťažovateľ rovnako ako v dovolaní namieta, že skutková veta odsudzujúceho rozsudku nespĺňa náležitosti podľa § 163 ods. 3 Trestného poriadku. K tomu treba uviesť, že najvyšší súd v namietanom uznesení sťažovateľovi na túto otázku poskytol konkrétnu odpoveď, ktorej podstatou bolo to, že skutková podstata trestného činu podľa § 172 Trestného zákona je naplnená jedným konaním páchatel'a, nejde o čiastkové skutky pokračujúceho trestného činu, a preto je opis konania sťažovateľa v súlade s § 163 ods. 3 Trestného poriadku, keď obsahuje presný popis trestného činu nielen uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania tak, aby skutok nemohol byť zamenený. Túto špecifickú odpoveď najvyššieho súdu nemožno považovať za zjavne mylnú, keďže zodpovedá konštrukcii skutkovej podstaty trestného činu, za ktorý bol sťažovateľ odsúdený. Takto vymedzený skutok, ktorého podstata spočíva v tom, že sťažovateľ v konkrétnom období poskytoval konkrétnym osobám drogu, nie je zameniteľný s iným konaním.

11. Čo sa týka akcentu sťažovateľa o tom, že u neho nebola zaistená žiadna droga, treba uviesť, že sťažovateľ nebol postihnutý za to, že by drogu prechovával. Je zrejmé, že táto námietka smeruje k tomu, že okresný a krajský súd z vykonaných dôkazov nemali považovať za preukázané jeho konanie tak, ako bolo opísané v rozsudku okresného súdu. Takáto námietka je však vo vzťahu

k rozhodnutiu najvyššieho súdu nedôvodná, keďže s ohľadom na argumentáciu sťažovateľa v dovolaní jeho úlohou nebolo hodnotiť správnosť skutkových záverov okresného súdu.

12. K porušeniu zásady nie dvakrát za to isté, treba uviesť, že táto zásada je vyjadrená v § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku o neprípustnosti trestného stíhania, čo možno namietat' dovolaním podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku. Sťažovateľ tento dôvod nielen formálne, ale ani obsahovo v dovolaní nenamietal, a preto nebol dôvod, aby sa ním najvyšší súd zaoberal. To platí osobitne z toho dôvodu, že sťažovateľ nebol opakovane postihnutý za svoje skoršie konanie a zohľadnenie predchádzajúceho odsúdenia ako prvku kvalifikovanej skutkovej podstaty nie je porušením zásady nie dvakrát za to isté. K námietkam sťažovateľa o tom, že mu bol uložený neprimeraný trest, treba uviesť, že namietaným uznesením najvyššieho súdu nebolo rozhodované o jeho treste a otázku uloženia trestu sťažovateľ ani v dovolaní nenamietal.

13. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pre ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2024

Robert Šorl
predseda senátu